

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Dlui Alain BERSET
Secretar General al Consiliul Europei

Dnei Marta CARTABIA
Președinte a Comisiei Europene pentru
Democrație prin Drept

Dnei Iwona PIÓRKO
Șefa delegației Uniunii Europene

Excelențe,

Permiteți-ne să vă prezentăm salutul nostru și, folosind acest prilej, să vă mulțumim pentru angajamentul necondiționat al instituției pe care o reprezentați în susținerea eforturilor Republicii Moldova privind consolidarea democrației și a statului de drept.

În această ordine de idei, vă aducem la cunoștință, despre tendința îngrijorătoare privind reducerea democrației în Republica Moldova la simplu majoritarism, de către majoritatea parlamentară fiind inițiată modificarea cadrului legal privind statutul și conduita deputatului în Parlament¹, precum și modificarea legislației privind organizarea și funcționarea Parlamentului², fiind sesizate următoarele aspecte de neconformitate:

¹ <https://parlament.md/material-details-md.nspx?param=25450018-9288-440b-90d5-857f508d6adc>

² <https://parlament.md/ns-newsarticle-Vor-fi-organizate-consultri-publice-ale-proiectului-Codului-cu-privire-la-organizarea-i-funcionarea-Parlamentului.nspx>

1. Privind inadmisibilitatea modificărilor regulilor parlamentare la discreția majorității parlamentare, mai cu seamă de către un partid majoritar, fără o majoritate calificată, respectiv fără consensul deputaților din opoziție;

2. Privind inadmisibilitatea intrării în vigoare a modificărilor regulamentului Parlamentului astfel încât partidul majoritar aflat la putere să devină beneficiarul imediat al măsurilor care le propune;

3. Privind inadmisibilitatea adoptării unor regulamente temporare pentru examinarea proiectelor de legi și a amendamentelor, fără modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin lege organică;

4. Privind inadmisibilitatea limitării libertății de exprimare a deputatului, prin limitarea și condiționarea dreptului la cuvânt.

După cum cunoașteți, conform Planului de Acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2025-2028, procesul de modificare a Regulamentului Parlamentului urmează să asigure respectarea democrației și a statului de drept prin implicarea obligatorie a opoziției parlamentare, care este o componentă esențială a unei democrații funcționale.

În consecință, invităm respectuos să interveniți cu demersurile necesare către majoritatea parlamentară în vederea neadmiterii desființării controlului și echilibrului exercitat de către opoziția parlamentară care să restricționeze puterea majorității parlamentare, neadmiterii modificării legislației doar la discreția majorității fără a avea un consens minim cu deputații din opoziția parlamentară și să îi invitați la respectarea standardelor CoE în materia democrației și a statului de drept.

Totodată, considerăm că la modificarea cadrului legal privind organizarea și funcționarea Parlamentului, urmează a fi soluționate următoarele aspecte:

1. Privind inadmisibilitatea adoptării de către Biroul Permanent al Parlamentului a deciziilor procedurale privind organizarea și funcționarea Parlamentului doar cu votul majorității parlamentare;

2. Privind inadmisibilitatea soluționării disputelor privind procedurile parlamentare, de către organe de lucru constituite conform principiului reprezentării proporționale, în care majoritatea parlamentară are putere decizională de una singură;

3. Privind garantarea drepturilor opoziției Parlamentare în conformitate cu *Rezoluția APCE 1601 (2008) privind „Orientările procedurale privind drepturile și responsabilitățile opoziției într-un parlament democratic”* și avizul Comisiei de la Veneția privind *Parametrii cu privire la relația dintre majoritatea parlamentară și opoziție într-o democrație: checklist-ul, adoptat la cea de-a 119-a sesiune plenară (Veneția, 21-22 iunie 2019), CDL-AD (2019)015-e*, aprobat ulterior de Comitetul de Miniștri pe 5 februarie 2020.

Vă rog să agreeți, expresia înaltei noastre considerații și comunicăm pe această cale deschiderea de a veni cu precizări suplimentare pe acest subiect extrem de important pentru statul Republica Moldova.

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova: